TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2015. gada 16. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Valsts atbalsts — LESD 107. panta 1. punkts — Valsts iestāžu īstenota lauksaimniecības zemju pārdošana — Valsts tiesību norma, atbilstoši kurai kompetentās iestādes drīkst iebilst pret lauksaimniecības zemes pārdošanu, ja cena "ievērojami atšķiras" no tirgus vērtības — Priekšrocība atsevišķiem uzņēmumiem vai atsevišķu preču ražošanai — Privātā ieguldītāja kritērijs — "Tirgus vērtības" noteikšana

Lieta C-39/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesgerichtshof* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 29. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 27. janvārī, tiesvedībā, ko uzsāka

BVVG Bodenverwertungs- und -verwaltungs GmbH

piedaloties

Thomas Erbs ,

Ursula Erbs ,

Landkreis Jerichower Land .

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*] (referents), tiesneši E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], E. Levits, M. Bergere [*M. Berger*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerāladvokāts P. Krušs Viljalons [*P. Cruz Villalón*],

sekretārs M. Aleksejevs [*M. Aleksejev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2014. gada 11. decembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *BVVG Bodenverwertungs- und -verwaltungs GmbH* vārdā – *C. von Donat, Rechtsanwalt,*

— *T. Erbs* un *U. Erbs* vārdā – *T. Rehmann, Rechtsanwalt,*

— *Landkreis Jerichower Land* vārdā – *W. Sonderhoff,* pārstāvis,

* Tiesvedības valoda – vācu.

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *B. Beutler*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *P.-J. Loewenthal* un *R. Sauer*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2015. gada 17. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta interpretāciju.

2 Šis lūgums ir ticis iesniegts tiesvedībā starp *BVVG Bodenverwertungs- und -verwaltungs GmbH* (turpmāk tekstā – "*BVVG*") un *Landkreis Jerichower Land* (Jērihovas zemes rajons, Vācija) par pēdējā minētā atteikumu pārdot lauksaimniecības zemi *T. Erbs* un *U. Erbs* (turpmāk tekstā – "*Erbs* laulātais pāris").

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Komisijas 1997. gada 1. jūlija Paziņojuma par valsts atbalsta elementiem, publiskajām iestādēm pārdodot zemi un ēkas (OV C 209, 3. lpp.; turpmāk tekstā – "Paziņojums") II daļas 1. punkta pirmā daļa ir izteikta šādā redakcijā:

"Zemes un ēku pārdošanai, ievērojot pietiekami plaši publicētu, atklātu un beznosacījumu izsoles procedūru, ko pielīdzina izsolei, pieņemot vislabāko vai vienīgo cenas piedāvājumu, jābūt saskaņā ar tirgus vērtību un tādējādi neiekļauj valsts atbalstu. [..]"

4 Atbilstoši paziņojuma II daļas 2. punkta a) apakšpunktam:

"Ja publiskās iestādes paredz neizmantot [III daļas 1. punktā] aprakstīto procedūru, pirms pārdošanas sarunām vienam vai vairākiem neatkarīgiem aktīvu vērtētājiem jāveic neatkarīga novērtēšana, lai noteiktu tirgus vērtību, pamatojoties uz vispārpieņemtiem tirgus rādītājiem un vērtēšanas standartiem. [..]

[..]

"Tirgus vērtība" ir cena, par kādu vērtēšanas dienā zemi un ēkas varētu pārdot ar individuālu līgumu starp brīvprātīgu pārdevēju un neatkarīgu pircēju, pieņemot, ka lieta publiski piedāvāta tirgū, ka tirgus nosacījumi ļauj to likumīgā kārtā pārdot un ka pārdošanas sarunām, ņemot vērā īpašuma veidu, ir pietiekami daudz laika. [..]."

Vācijas tiesības

5 1961. gada 28. jūlija *Grundstückverkehrsgesetz* (Likums par lauksaimniecības struktūru uzlabošanu un lauksaimniecības un mežsaimniecības uzņēmumu aizsardzību; *BGBl.* I, 1091. lpp.; turpmāk tekstā – "*GrdstVG*") 1. panta 1. punkts ir izteikts šādi:

"(1) Šī likuma normas ir piemērojamas lauksaimniecības un mežu zemēm [..]."

6 *GrdstVG* 2. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Zemesgabala atsavināšana tiesiska darījuma ceļā un par to noslēgtais atlīdzības līgums ir jāapstiprina. [..]"

7 *GrdstVG* 4. pantā ir norādīts:

"Apstiprināšana nav nepieciešama, ja

1. kāda no atsavināšanas līguma pusēm ir valsts vai federālā zeme;

[..]."

8 *GrdstVG* 9. pantā ir paredzēts:

"(1) Apstiprinājumu atteikt vai ierobežot ar uzlikumu (10. pants) vai nosacījumiem (11. pants) tikai tad, ja ir konstatēti fakti, no kuriem izriet, ka

1. atsavināšanas rezultātā rastos neloģisks zemes sadalījums vai

2. atsavināšanas rezultātā atsavinātājam piederošs zemesgabals vai lielākā daļa teritoriāli vai saimnieciski saistītu zemesgabalu tiktu nesaimnieciski samazināti vai sadalīti, vai

3. atlīdzība ievērojami atšķiras no zemesgabala vērtības.

[..]

(4) Ja zemesgabals tiek atsavināts mērķiem, kas nav lauksaimniecība vai mežsaimniecība, apstiprinājumu nedrīkst atteikt pamatojoties uz 1. punkta 3. apakšpunktu.

[..]"

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

9 No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka *BVVG* ir privāto tiesību juridiska persona, kuras kapitāldaļas pieder *Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben* (Federālā iestāde īpašiem uzdevumiem saistībā ar Vācijas atkalapvienošanos). *BVVG* likumā paredzētais uzdevums tostarp ir īstenot valstij piederošo zemju un ēku, kas izmantotas lauksaimniecības vai mežsaimniecības vajadzībām, privatizāciju. Šajā ziņā tā rīkojas īpašnieka statusā atbilstoši civiltiesībām, savā vārdā, bet uz *Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben* rēķina.

10 Pēc publiskas izsoles, kurā *Erbs* laulātais pāris bija solījuši visaugstāko cenu, tie 2008. gada 31. martā noslēdza notariāli apliecinātu "pārdošanas un nodošanas līgumu" par lauksaimniecības zemes aptuveni 2,6 hektāru platībā iegādi no *BVVG* par EUR 29 000 (turpmāk tekstā – "attiecīgais zemesgabals").

11 Ar 2008. gada 5. jūnija lēmumu *Landkreis Jerichower Land* kā vietējā kompetentā iestāde, kura ir tiesīga apstiprināt šādu pārdošanu un to apliecinošo aktu, atbilstoši *GrdstVG* 9. panta 1. punkta 3. apakšpunktam atteicās apstiprināt šo darījumu, norādot, ka nolīgtā cena ievērojami atšķiras no attiecīgā lauksaimniecības zemesgabala tirgus vērtības.

12 No valsts tiesu prakses attiecīgajā jomā izriet, ka šāda atšķirība ir konstatējama tad, ja pārdošanas cena par vairāk nekā 50 % pārsniedz attiecīgā "lauksaimniecības zemesgabala tirgus vērtību". Šī vērtība atbilst cenai, kas jāmaksā par viena veida un viena novietojuma zemesgabaliem laikā, kad tiek noslēgts līgums

brīvā līgumtiesiskā darījumā starp lauksaimniekiem. Šīs vērtības noteikšanai vērā ņem arī pārdošanu personām, kas nav lauksaimnieki, ciktāl tās mērķis ir cita veida lauksaimnieciska darbība šajā zemesgabalā.

13 *BVVG* un *Erbs* laulātais pāris par šo *Landkreis Jerichower Land* lēmumu cēla prasību *Amtsgericht – Landwirtschaftsgericht* (Pirmās instances tiesas Lauksaimniecības lietu palāta), kura viņu prasību noraidīja, pamatojoties uz attiecīgā zemesgabala tirgus vērtību, kuru bija noteikusi ekspertu komiteja.

14 Izskatot sūdzību par šo nolēmumu, apelācijas tiesa uzdeva veikt atkārtotu ekspertīzi, kurā tika atzīts, ka attiecīgā zemesgabala tirgus vērtība ir vai nu EUR 14 168,61, salīdzinājumā ietverot citus *BVVG* noslēgtos zemes pārdošanas darījumus attiecīgajā reģionā, vai arī EUR 13 648,19, šos darījumus salīdzinājumā neņemot vērā. Tā šādi apstiprināja, ka *Erbs* laulātā pāra piedāvātā cena EUR 29 000 apmērā par vairāk nekā 50 % pārsniedz attiecīgā zemesgabala tirgus vērtību un līdz ar to ir "ievērojami atšķirīga" *GrdstVG* 9. panta 1. punkta 3. apakšpunkta izpratnē.

15 Šī tiesa turklāt norādīja, ka, ja tiktu apstiprināta šāda pārdošana par minēto cenu neprofesionāliem lauksaimniekiem, kādi ir *Erbs* laulātais pāris, nelabvēlīgi tiktu ietekmētas lauku saimniecības, jo, ja vēl pieejamo lauksaimniecības zemju cenas kļūtu pārmērīgas, lauksaimnieki, kuriem tās ir nepieciešamas sava uzņēmuma paplašināšanai, tās vairs nevarēs atļauties iegādāties. Apelācijas tiesa norādīja, ka lauksaimniecības zemes pārdošanu tomēr var atteikt apstiprināt tikai tad, ja ir kāds lauksaimnieks, kurš ir gatavs šo zemi iegādāties. Minētā apelācijas tiesa konstatēja, ka bija vismaz viens profesionāls lauksaimnieks, kurš, lai arī nepiedalījās izsolē, bija gatavs iegādāties attiecīgos zemesgabalu par cenu, kura līdz 50 % apmērā pārsniedz tā tirgus vērtību, un tādēļ noraidīja *BVVG* un *Erbs* laulātā pāra apelācijas sūdzību.

16 *BVVG* vērsās *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa) ar kasācijas sūdzību. Iesniedzējtiesa vaicā, vai tad, ja šī iestāde pārdod zemesgabalu par cenu, kas ir zemāka par publiskā izsolē noteikto, rada priekšrocību pircējam un, ja tas tā ir, vai šāda priekšrocība ir attaisnota ar *GrdstVG* 9. panta 1. punkta 3. apakšpunktu, proti, ar lauku saimniecību interešu aizsardzību. Šai tiesai turklāt ir arī šaubas par to, vai atteikums pārdot par publiskā izsolē noteikto cenu ir pretrunā LESD 107. panta 1. punktam, ņemot vērā, ka tad, kad šis atteikums tika pausts, vēl nebija izlemts, kam attiecīgais zemesgabals tiks pārdots.

17 Šādos apstākļos *Bundesgerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai LESD 107. panta 1. punktam pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums kā *GrdstVG* 9. panta 1. punkta 3. apakšpunkts, atbilstoši kuram nolūkā uzlabot lauksaimniecības struktūru tādai valsts uzdevumus pildošai iestādei kā *BVVG* tiek aizliegts lauksaimniecības zemesgabalu pārdot personai, kas publiskā izsolē ir solījusi augstāko cenu, ja augstākā solītā cena ievērojami atšķiras no zemesgabala vērtības?"

Par prejudiciālo jautājumu

18 Ar savu prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai tāda valsts tiesību norma kā pamatlietā aplūkotā, veido ar iekšējo tirgu nesaderīgu valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

19 Ievērojot jautājuma formulējumu, vispirms ir jāatgādina, ka Tiesa nav kompetenta lemt par valsts pasākuma atbilstību Savienības tiesībām. Tā turklāt nevar lemt par valsts atbalsta vai atbalsta shēmas atbilstību iekšējam tirgum, jo šīs atbilstības izvērtējums ir ekskluzīvā Eiropas Komisijas, kas rīkojas Savienības tiesas kontrolē, kompetencē (spriedums *Fallimento Traghetti del Mediterraneo*, C-140/09, EU:C:2010:335, 22. punkts un tajā minētā judikatūra).

20 Tomēr Tiesa ir kompetenta iesniedzējtiesai sniegt visus Savienības tiesību interpretācijai vajadzīgos norādījumus, kas tai ļautu izvērtēt valsts pasākuma atbilstību šīm tiesībām, lai pieņemtu nolēmumu tās izskatāmajā lietā. Valsts atbalsta jomā Tiesa var iesniedzējtiesai iesniegt interpretācijas norādes, lai tā varētu noteikt, vai valsts pasākums var tikt kvalificēts kā "valsts atbalsts" Savienības tiesību izpratnē (spriedums *Fallimento Traghetti del Mediterraneo*, C-140/09, EU:C:2010:335, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).

21 Līdz ar to uzdotais jautājums ir saprotams tādējādi, ka tas ir par to, vai LESD 107. panta 1. punkts ir interpretējams tā, ka par "valsts atbalstu" ir kvalificējama tāda valsts tiesību norma, ar kuru, lai nodrošinātu lauku saimniecību interešu aizsardzību, valsts struktūrai ir aizliegts publiskā izsolē pārdot lauksaimniecības zemesgabalu vairāksolītājam, ja kompetentā pārvaldes iestāde uzskata, ka solītā summa ievērojami atšķiras no minētā zemesgabala vērtības.

22 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu, izņemot līgumos minētos izņēmumus, ir noteikts, ka ar iekšējo tirgu nav saderīga nekāda palīdzība, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences traucējumus, dodot priekšroku atsevišķiem uzņēmumiem vai atsevišķu preču ražošanai, ciktāl šāda palīdzība iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

23 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru kvalificēšanai par "valsts atbalstu" 107. panta 1. punkta izpratnē ir nepieciešams, lai būtu izpildīti visi šajā tiesību normā paredzētie nosacījumi (spriedums *Banco Privado Português* un *Massa Insolvente do Banco Privado Português*, C-667/13, EU:C:2015:151, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 Tādējādi ir skaidrs, ka, lai pasākums kā "valsts atbalsts" ietilptu LESD 107. panta 1. punkta piemērošanas jomā, pirmkārt, tam ir jābūt saistītam ar valsts iejaukšanos vai valsts līdzekļu izmantošanu, otrkārt, šim iejaukšanās gadījumam jābūt tādam, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, treškārt, tam jābūt tādam, ar ko tiek radīta priekšrocība tā saņēmējam, un, ceturtkārt, tam jābūt tādam, ar ko tiek izkropļota konkurence vai tiek radīti draudi to izkropļot (spriedums *Trapeza Eurobank Ergasias*, C-690/13, EU:C:2015:235, 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

25 Pamatlietā, lai arī iesniedzējtiesa uzskata, ka *GrdstVG* 9. panta 1. punkta 3. apakšpunkts būtībā atbilst iepriekšējā punktā atgādinātajiem pirmajam, otrajam un ceturtajam nosacījumam, tai tomēr ir šaubas par trešā nosacījuma interpretāciju un piemērošanu – par to, ka ar attiecīgo pasākumu ir jāpiešķir selektīva priekšrocība tā saņēmējam.

26 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru atbalsta jēdziens var ietvert ne tikai pozitīvas darbības, kā, piemēram, subsīdijas, aizdevumus vai dalību uzņēmumu kapitālā, bet arī darbības, ar kurām dažādos veidos tiek atvieglotas parastās uzņēmumu budžeta izmaksas un kuras kā tādas, lai arī nebūdamas subsīdijas vārda tiešā izpratnē, tomēr ir tāda paša rakstura un ar tādām pašām sekām (spriedums *Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe*, C-239/09, EU:C:2010:778, 30. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā ziņā, lai konstatētu valsts atbalsta esamību, ir jākonstatē pietiekami cieša saikne starp saņēmējam piešķirto priekšrocību, no vienas puses, un valsts budžeta samazinājumu vai pat pietiekami konkrētu ekonomisku risku attiecībā uz izmaksām, kas jāsedz no šī budžeta, no otras puses (šajā ziņā skat. spriedumu *Bouygues* un *Bouygues Télécom*/Komisija u.c. un Komisija/Francija u.c., C-399/10 P un C-401/10 P, EU:C:2013:175, 109. punkts).

27 Kā tiesa jau atzinusi, tādēļ principā nevar izslēgt, ka publisku zemju pārdošana par cenu, kura ir zemāka par tirgus vērtību, iespējams, ir valsts atbalsts (spriedums *Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe*, C-239/09, EU:C:2010:778, 31. punkts).

28 Ar šādu pārdošanu pircējam kā labuma guvējam var tikt piešķirta priekšrocība, kuras rezultātā rodas valsts budžeta ieņēmumu samazinājums, valstij atsakoties no starpības starp zemesgabala tirgus vērtību un pircēja samaksāto zemāko cenu.

29 It īpaši jautājumā par valsts iestāžu veiktu zemju vai ēku pārdošanu kādam uzņēmumam vai privātpersonai, kas veic saimniecisku, piemēram, lauksaimniecības vai mežsaimniecības darbību, Tiesa ir nospriedusi, ka šādā pārdošanā ir iespējami valsts atbalsta elementi, tostarp, ja tā nav veikta par tirgus vērtību, proti, cenu, ko varētu būt noteicis privāts investors, rīkodamies parastos konkurences apstākļos (spriedums *Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe*, C-239/09, EU:C:2010:778, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 No tā izriet, ka gadījumā, ja valsts tiesībās ir paredzēti valsts iestāžu pārdodamo zemju tirgus vērtības aprēķināšanas noteikumi, minētie noteikumi, lai tie būtu saderīgi ar LESD 107. pantu, jāpiemēro tā, lai iegūtā cena allaž būtu pēc iespējas tuvāka tirgus vērtībai (šajā ziņā skat. spriedumu *Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe*, C-239/09, EU:C:2010:778, 35. punkts).

31 Tirgus vērtībai atbilstošās cenas var noteikt ar vairākām metodēm. Tostarp ir pārdošana vairāksolītājam un ekspertīze, kas paredzētas Paziņojuma II daļas 1. un 2. punktā. Tāpat arī nav izslēgts, ka šādu pašu rezultātu ir iespējams panākt arī ar citām metodēm (šajā ziņā skat. spriedumu *Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe*, EU:C:2010:778, 35. un 39. punkts).

32 Attiecībā tieši uz metodi par pārdošanu vairāksolītājam Tiesa lietā par valsts iestādes ieceri pārdot tai piederošu uzņēmumu, šajā nolūkā izmantojot atklātu, pārskatāmu un beznosacījuma uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu procedūru, ir atzinusi, ka var pieņemt, ka tirgus cena atbilst visaugstākajai piedāvātajai cenai, turklāt, pirmkārt, ir jākonstatē, vai šis piedāvājums ir saistošs un ticams un, otrkārt, vai nav pamata ņemt vērā citus faktorus, nevis tirgus cenu vien (spriedums *Land Burgenland* u.c./Komisija, C-214/12 P, C-215/12 P un C-223/12 P, EU:C:2013:682, 94. punkts).

33 Tiesa turklāt ir precizējusi, ka šādos apstākļos nav nepieciešams izmantot tādus citus līdzekļus tirgus cenas pārbaudei, kā neatkarīgas ekspertīzes (šajā ziņā skat. spriedumu *Land Burgenland* u.c./Komisija, C-214/12 P, C-215/12 P un C-223/12 P, EU:C:2013:682, 95. punkts).

34 Ir jānorāda, ka, piemērojot pamatlietā aplūkoto valsts tiesību normu, kompetentā pārvaldes iestāde pēc publiskas izsoles var atteikties apstiprināt valstij piederoša lauksaimniecības zemesgabala pārdošanu vairāksolītājam, ja tā uzskata, ka piedāvātā cena ievērojami atšķiras no zemesgabala tirgus vērtības.

35 Kā atgādināts šī sprieduma 12. punktā, atbilstoši valsts tiesu praksei šāda atšķirība ir konstatējama tad, ja pārdošanas cena par vairāk nekā 50 % pārsniedz attiecīgā "lauksaimniecības zemesgabala tirgus vērtību" salīdzinājumā ar cenu, kas jāmaksā par tāda paša veida un novietojuma zemesgabaliem laikā, kad tiek noslēgts līgums brīvā līgumtiesiskā darījumā starp lauksaimniekiem. Šīs vērtības noteikšanai vērā ņem arī pārdošanu personām, kas nav lauksaimnieki, ciktāl tās mērķis ir cita veida lauksaimnieciska darbība šajā zemesgabalā.

36 Līdz ar to *GrdstVG* 9. panta 1. punkta 3. apakšpunkta piemērošana var apdraudēt publiskas izsoles mērķu sasniegšanu, jo tādējādi tiek noraidīta lielākā solītā cena, kuru var uzskatīt par attiecīgā zemesgabala tirgus vērtību, kā tas jau ticis norādīts šī sprieduma 32. punktā.

37 Turklāt, tā kā ar *GrdstVG* 9. panta 1. punkta 3. apakšpunkta normu trešajai personai, kura attiecīgajā gadījumā publiskajā izsolē pat nav piedalījusies, pēc kompetentās iestādes atteikuma ļauj iegūt attiecīgo zemesgabalu par zemāku cenu nekā publiskajā izsolē piedāvātā, šī norma var ietilpt "valsts atbalsta" jēdzienā LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

38 Īstenojot šādu pasākumu, trešajai personai, pircējam kā labuma guvējam, tiek piešķirta priekšrocība, kuras rezultātā rodas valsts budžeta ieņēmumu samazinājums, valstij atsakoties no starpības starp zemesgabala tirgus vērtību, kuru noteikušas kompetentās pārvaldes iestādes, un augstāko cenu, ko piedāvājis vairāksolītājs publiskajā izsolē.

39 Līdz ar to nevar izslēgt, ka konkrētajos apstākļos pārdošana vairāksolītājam neatspoguļo attiecīgā īpašuma tirgus vērtību un ka tādēļ ir pieļaujams ņemt vērā citus apstākļus, nevis tikai cenu.

40 Tā it īpaši varētu būt gadījumā, kā savu secinājumu 71. punktā norādījis ģenerāladvokāts, ja visaugstākā solītā cena sava spekulatīvā rakstura dēļ ir krietni lielāka gan par visām publiskajā izsolē piedāvātajām cenām, gan arī par zemesgabala aplēsto tirgus vērtību.

41 Šādos apstākļos pārdošana vairāksolītājam neatspoguļotu attiecīgā zemesgabala tirgus vērtību.

42 Līdz ar to tāda valsts tiesību norma, ar kuru valsts kompetentajai iestādei šādos apstākļos ir ļauts noraidīt piedāvājumu, kurš, tāsprāt, ievērojami atšķirīgs, un tādēļ atteikties apstiprināt lauksaimniecības zemesgabala pārdošanu šī piedāvājuma iesniedzējam, nav kvalificējama par "valsts atbalstu", ja ar tās piemērošanu tiek panākta cena, kura atbilstoši iepriekš 30. punktā minētajai judikatūrai pēc iespējas līdzinās attiecīgā zemesgabala tirgus vērtībai.

43 Šajā gadījumā, kā savu secinājumu 65. punktā norādījis ģenerāladvokāts, Tiesai nav visa informācija par metodoloģiju, ko izmanto kompetentās pašvaldības iestādes vai eksperti, kurus norīkojušas valstu tiesas, lai novērtētu zemesgabalu cenu, piemērojot *GrdstVG* 9. panta 1. punkta 3. apakšpunktu.

44 Konkrēti, Tiesā iesniegtajos lietas dokumentos nav norāžu nedz par tirgus rādītājiem, nedz izmantotajiem vērtēšanas kritērijiem, atbilstoši kuriem tiek aprēķināta lauksaimniecības zemesgabala faktiskā tirgus vērtība.

45 Līdz ar to Tiesa nevar noteikt, vai pamatlietā aplūkojamās tiesību normas piemērošanas rezultātā patiešām, kā prasīts šī sprieduma 30. punktā minētajā judikatūrā, rodas cena, kura visvairāk līdzinās attiecīgā zemesgabala tirgus vērtībai.

46 Tādēļ iesniedzējtiesai ir jāizvērtē, vai pamata lietā tas tā ir.

47 Šajā vērtējumā tai īpaši ir jānodrošina, ka lauksaimniecības zemju vērtības noteikšanas metode ir papildināta ar aktualizēšanas mehānismu, kas ļauj ņemt vērā tirgus cenu attīstību, lai sniegtā aplēse būtu pēc iespējas tuvāka šo zemesgabalu tirgus vērtībai (šajā ziņā skat. spriedumu *Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe*, C-239/09, EU:C:2010:778, 43. punkts).

48 Turklāt ņemot vērā visus pamatlietas apstākļus un īpaši šajā lietā notikušās publiskās izsoles norisi, iesniedzējtiesai ir jānosaka, vai augstākā piedāvātā cena atbilst attiecīgā zemesgabala tirgus vērtībai vai arī ir nepieciešams ņemt vērā citus faktorus, izņemot cenu, lai pamatotu *GrdstVG* 9. panta 1. punkta 3. apakšpunkta piemērošanu.

49 Šajā ziņā Vācijas valdība norāda, ka šī pasākuma piemērošanu attaisno lauku saimniecību interešu aizsardzības prasības.

50 Tā mērķis it īpaši esot panākt, lai profesionāliem lauksaimniekiem nav jāsedz tādi jaunu zemesgabalu iegādes izdevumi, kas varētu apdraudēt viņu saimniecību pastāvēšanu.

51 Tomēr šajā ziņā ir jāatgādina, ka ar šādiem argumentiem vien nav pietiekami, lai uz šādu pasākumu neattiektos "valsts atbalsta" kvalifikācija LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

52 Atbilstoši pastāvīgajai Tiesas judikatūrai minētajā normā būtībā nav paredzēts nošķirums atkarībā no tā, kādi ir valsts intervences pasākuma iemesli vai mērķi, bet šie pasākumi ir definēti, ņemot vērā to radītās sekas (skat. spriedumu *3M Italia*, C-417/10, EU:C:2012:184, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

53 Gluži tāpat arī iesniedzējtiesas norādītais apstāklis, ka, piemērojot *GrdstVG* 9. panta 1. punkta 3. apakšpunktu, atteikums pārdot par cenu, kas noteikta publiskajā izsolē, kad vēl nav pieņemts lēmums, kam zemesgabals tiks pārdots, neietekmē minētā pasākuma kvalificēšanu par "valsts atbalstu" LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

54 Ar LESD 107. un 108. pantu izveidotajai valsts atbalsta pastāvīgās uzraudzības sistēmas loģikai būtu pretrunā valsts "atbalsta" pasākuma kvalifikācijai piemērot pārbaudi, vai katrs saņēmējs patiešām saņem ar attiecīgo pasākumu paredzētās priekšrocības.

55 Ņemot vērā šos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka LESD 107. panta 1. punkts ir interpretējams tā, ka par "valsts atbalstu" nav kvalificējama tāda valsts tiesību norma, kāda ir pamatlietā, ar kuru, lai nodrošinātu lauku saimniecību interešu aizsardzību, valsts struktūrai ir aizliegts publiskā izsolē pārdot lauksaimniecības zemesgabalu vairāksolītājam, ja kompetentā pārvaldes iestāde uzskata, ka solītā summa ievērojami atšķiras no minētā zemesgabala vērtības, ja vien ar minētās normas piemērošanu tiek panākta cena, kura pēc iespējas līdzinās attiecīgā lauksaimniecības zemesgabala tirgus vērtībai, un tas ir jānoskaidro iesniedzējtiesai.

Par tiesāšanās izdevumiem

56 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

LESD 107. panta 1. punkts ir interpretējams tā, ka par "valsts atbalstu" nav kvalificējama tāda valsts tiesību norma, kāda ir pamatlietā, ar kuru, lai nodrošinātu lauku saimniecību interešu aizsardzību, valsts struktūrai ir aizliegts publiskā izsolē pārdot lauksaimniecības zemesgabalu vairāksolītājam, ja kompetentā pārvaldes iestāde uzskata, ka solītā summa ievērojami atšķiras no minētā zemesgabala vērtības, ja vien ar minētās normas piemērošanu tiek panākta cena, kura pēc iespējas līdzinās attiecīgā lauksaimniecības zemesgabala tirgus vērtībai, un tas ir jānoskaidro iesniedzējtiesai.

[Paraksti]